

ACADEMIA ROMÂNĂ

Un volum reper în cercetarea preistorică europeană, cu participarea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan“ al Academiei Române

UNIVERSITÄTSFORSCHUNGEN ZUR PRÄHISTORISCHEN ARCHÄOLOGIE

Aus dem Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität Heidelberg

Band 350

Objects, Ideas and Travelers

Contacts between the Balkans, the Aegean
and Western Anatolia during the Bronze
and Early Iron Age

edited by

Joseph Maran, Radu Băjenaru,
Sorin-Cristian Ailincăi, Anca-Diana Popescu
and Svend Hansen

2020

VERLAG DR. RUDOLF HABELT GMBH, BONN

Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan“ al Academiei Române anunță apariția, la Editura Rudolf Habelt din Bonn, în seria Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, a volumului „Objects, Ideas and Travelers. Contacts between the Balkans, the Aegean and Western Anatolia during the Bronze and Early Iron Age“, sub coordonarea unei echipe româno-germane de cercetători alcătuită din Joseph Maran, Radu Băjenaru, Sorin-Cristian Ailincăi, Anca-Diana Popescu, Svend Hansen. Volumul reunește lucrările conferinței internaționale cu același titlu, desfășurate la Tulcea în perioada 10-13 noiembrie 2017, și este rezultatul unei foarte bune colaborări a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan“ cu alte trei instituții prestigioase: Institutul Arheologic German, Institutul de Pre- și Protoistorie al Universității Heidelberg și Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea.

Cartea este dedicată academicianului Alexandru Vulpe (1931-2016), director al Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan“ vreme de 16 ani, personalitate recunoscută a cercetării preistoriei spațiului sud-est european.

ACADEMIA ROMÂNĂ

Cele 580 de pagini cuprind 31 de articole de specialitate privind epoca bronzului și prima epocă a fierului din Europa de Sud-Est, în relație cu spațiul egeo-anatolian. Toți cei 49 de autori sunt nume bine-cunoscute în cercetarea arheologică europeană, reprezentând instituții de cercetare din 13 țări ale continentului. Calitatea contribuțiilor științifice, diversitatea și noutatea temelor abordate conferă acestui volum statut de reper în cercetarea preistorică europeană.

Volumul „Objects, Ideas and Travelers. Contacts between the Balkans, the Aegean and Western Anatolia during the Bronze and Early Iron Age“ a beneficiat de o lansare organizată de Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan“ al Academiei Române, în data de 2 iulie 2020.

Cu acest prilej a avut loc ședința de decernare a diplomei de Membru de onoare al Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan“ profesorului Svend Hansen, directorul Departamentului Eurasia din cadrul Institutului Arheologic German. Dat fiind contextul pandemic, profesorul Svend Hansen nu a fost prezent la ceremonie, însă a transmis următorul mesaj: „Sunt profund recunoscător pentru cooperarea strânsă și prietenia pe care le-am trăit în România, în ultimii 25 de ani. Desemnarea mea ca Membru de onoare a Institutului de Arheologie «Vasile Pârvan» al Academiei Române înseamnă foarte mult pentru mine. Recunosc, nu mă așteptam.“

Biroul de Comunicare al Academiei Române

ACADEMIA ROMÂNĂ

Table of Contents

The Editors	Preface	1
Tiberius BADER	Alexandru Vulpe – Der Mensch, der Professor, der Wissenschaftler	3
I. PATTERNS OF COMMUNICATION AND MOBILITY		
Anthony HARDING	Interconnectedness in the European Bronze Age: From Objects to Networks	25
Helle VANDKILDE	Amber, Weapons and Circulating Ideas about Leadership at the Threshold to the Middle Bronze Age in Europe	31
Mateusz JAEGER, Janusz CZEBRESZUK, Paweł PISZORA, Gabriella KULCSÁR	Small Links in a Long Chain. Amber Finds at a Vajta Culture Fortified Settlement, Kakucs-Turján (Central Hungary)	43
Helena TOMAS	Cetina Valley – An Ancient Pathway of Communication	53
Maja GORI	Κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Cetina Communities on the Move across the Central Mediterranean and the Balkans in the 3 rd Millennium BC	65
Martin HRISTOV	Early Bronze Age Anatolian Influences in Southeastern Europe: Some New Examples from Thrace	85
Philipp W. STOCKHAMMER, Bogdan ATHANASSOV, Hans MOMMSEN, Maxime RAGEOT	Travelling Objects - Travelling Ideas? A Mycenaean Alabastron from the Late Bronze Age Settlement of Bresto (Southwestern Bulgaria)	91
Florian RUPPENSTEIN	Migration Events in Greece at the End of the Second Millennium BC and Their Possible Balkanic Background	107
Carol KACSÓ	Aspekte der Bronzezeit in Nordsiebenbürgen. Kontakte zu den südlichen und östlichen Regionen	123
Daria LOŽNJAK DIZDAR	The Paths of the Argonauts and the Western Border of the Basarabi Complex	147

ACADEMIA ROMÂNĂ

II. NEGOTIATING THE SOCIAL ORDER THROUGH METALS

Svend HANSEN	Votive Offerings between the Carpathian Basin and the Aegean in Hoards and Sanctuaries165
Liviu MARTA	The Disc-Butted Axe Hoards: The Votive Offering of Personal Possessions and the Materialization of Social Collective Practices187
Florin GOGĂLTAN, George G. MARINESCU	Kurt Horedt's "Siebenbürgen und Mykenä" after more than 50 years205
Anca-Diana POPESCU	Prestige Artefacts during the Bronze Age: The Perşinari Hoard and the Precious Metal Weapons in the Area between the Middle Danube and Mesopotamia221
Stefan ALEXANDROV	Gold and Silver Ornaments in Early and Middle Bronze Age Bulgaria251
Zofia Anna STOS-GALE, Radu BĂJENARU	The Aegean and the Black Sea Connecting Southeast Europe and Anatolia during the Early Bronze Age: Evidence from Metal Finds in Bulgaria, Greece and Western Turkey265
Sabine PABST	Material Remains Indicating Mycenaean Trade and Cultural Contacts in the Eastern Adriatic and its Hinterland – New Studies on Late Bronze Age Metal Artefacts287
Bogdan ATHANASSOV, Dimitar CHERNAKOV, Kalin DIMITROV, Raiko KRAUSS, Hristo POPOV, Roland SCHWAB, Vladimir SLAVCHEV, Ernst PERNICKA	A New Look at the Late Bronze Age Oxhide Ingots from the Eastern Balkans299
Bianka NESSEL, Ernst PERNICKA	Aspects of the Metal Supply between Central Europe and the Carpathian Basin in the Early and Middle Bronze Age357

III. CONSTRUCTING SPACES AND PLACES

Tibor-Tamás DARÓCZI	Bronze Age Ritual Meadow- and Sylvanscapes. Of Aegean Sacred 'Gardens' and Eastern Carpathian Basin Funerary Woodlands371
Elke KAISER, Eugen SAVA, Mariana SÎRBU, Eugeniu MISTREANU, Valeriu BUBULICI	Similar but Different! Late Bronze Age Settlement. Features in the Steppe and Forest Steppe395

ACADEMIA ROMÂNĂ

Neculai BOLOHAN	Landscape, Settlements and Mobility in the Inferior Sector of the Lower Danube Area during the Late Bronze Age 417
Mario GAVRANOVIĆ	Late Bronze Age Geometric Decoration in the Western Balkans – Style and Status 431
Sorin-Cristian AILINCĂI	Early Iron Age Stamped Pottery in Southeastern Europe. Analysis, Chronology and Interpretation 447
Sven CONRAD, Raiko KRAUSS	New Data on the Middle Hallstatt Period on the Lower Danube 473
Cristian SCHUSTER	Salt Resources, Production, Transportation and Routes between the Southern Carpathians and the Danube in the Bronze Age 487

IV. WARRIORHOOD AND ITS MATERIAL CORRELATES

Joseph MARAN	The Introduction of the Horse-Drawn Light Chariot – Divergent Responses to a Technological Innovation in Societies between the Carpathian Basin and the East Mediterranean 505
Viktória KISS	The Bronze Age Burial from Balatonakali Revisited 529
Paulina SUCHOWSKA-DUCKE	Warfare and Warriors of the European Late Bronze Age 545
Alexandra ȚĂRLEA	How to Look Smashing while Smashing Your Enemies: The Construction of the Warrior's Image in the Romanian Bronze Age between Local Choices and Supra-Regional Influences 559